

WYPALANIE ŁĄK, PASTWISK NIEUŻYTKÓW I INNYCH POZOSTAŁOŚCI ROŚLINNYCH.

Wypalanie łąk, pastwisk nieużytków czy innych pozostałości roślinnych nie ma żadnego racjonalnego uzasadnienia, pozostając szkodliwym, a nawet niebezpiecznym przeżytkiem.

Wielu sądzi, że jest to świetny sposób żeby nawozić i użyźnić glebę. Tymczasem pozbawienie ziemi naturalnej pokrywy roślinnej powoduje przyspieszenie jej erozji i wyjąłowanie, a pozbawiona roślin gleba jest bezbronna wobec działania promieni słonecznych, wiatru, opadów. W płomieniach giną nie tylko suche trawy, ale cały ich system korzeniowy, flora oraz bakterie i grzyby. Roślinność ulegająca naturalnemu rozkładowi użyźnia glebę, jednak popioły spalonych traw są praktycznie bezużyteczne. Wypalanie powoduje również lokalne zanieczyszczenie powietrza. W płomieniach giną też zwierzęta – od owadów po małe ssaki. Poniżej przedstawiamy kilka aktów prawnych, które zabraniają wypalania, oraz określają kary i sankcje, za nieprzestrzeżenie w/wym. zakazu:

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI z dnia 11 marca 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. z dnia 13 marca 2010 r.)

§ 3. 1. Zabrania się wypalania gruntów rolnych.

W walkę ze zjawiskiem wiosennego wypalania traw włączyła się także Unia Europejska. Założenia polityki rolnej UE regulują między innymi zagadnienia ochrony środowiska w rolnictwie. Jednym z narzędzi umożliwiających dokonywanie pozytywnych przemian w tym sektorze jest system dopłat bezpośrednich. Ta forma wsparcia unijnego, zobowiązuje użytkownika gruntów do ich utrzymania zgodnie z normami tzn. w dobrej kulturze rolnej - art. 7 ust. 1 pkt 2a Ustawa z dnia 26 stycznia 2007 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (Dz. U. z 2008 r. Nr 170, poz. 1051 z późn. zm.).

W ślad za Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, należy stwierdzić że wypalanie traw jest nie dość, że środowiskowo szkodliwe, ale także surowo zabronione. Za wypalanie traw grożą, oprócz kar nakładanych np. przez policję czy prokuraturę, także dotkliwe kary finansowe nakładane przez Agencję w postaci zmniejszenia od 3 do 20%, a w skrajnych przypadkach nawet odebrania, należnej wysokości wszystkich rodzajów dopłat bezpośrednich za dany rok.

USTAWA z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 122.)

Art. 124. Zabrania się wypalania łąk, pastwisk, nieużytków, rowów, pasów przydrożnych, szlaków kolejowych oraz trzcinowisk i szuwarów.

Art. 131. Kto:

12) wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwary, - podlega karze aresztu albo grzywny.

USTAWA z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity: Dz. U. z 2011 r. Nr 12, poz. 59)

Art. 30. ust. 3. W lasach oraz na terenach śródleśnych, jak również w odległości do 100 m od granicy lasu, zabrania się działań i czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo, a w szczególności:

- 1) rozniecania ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściciela lasu lub nadleśniczego;
- 2) korzystania z otwartego płomienia;
- 3) wypalania wierzchniej warstwy gleby i pozostałości roślinnych.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI
z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych
i terenów (Dz. U. z dnia 22 czerwca 2010 r.)

§ 40.1. W lasach i na terenach śródleśnych, na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości do 100 m od granicy lasów nie jest dopuszczalne wykonywanie czynności mogących wywołać niebezpieczeństwo pożaru, w szczególności:

- 1) rozniecanie ognia poza miejscami wyznaczonymi do tego celu przez właściciela lub zarządcę lasu;
 - 2) palenie tytoniu, z wyjątkiem miejsc na drogach utwardzonych i miejsc wyznaczonych do pobytu ludzi.
2. Przepis ust. 1 pkt 1 nie dotyczy czynności związanych z gospodarką leśną oraz wykonywaniem robót budowlanych i eksploatacji kopalni w porozumieniu z właścicielem lub zarządcą lasu.

USTAWA z dnia 20 maja 1971 r. - kodeks wykroczeń
(tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 46, poz. 275)

Art. 82

§ 3. Kto na terenie lasu, na terenach śródleśnych, na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości do 100 m od nich roznieca ogień poza miejscami wyznaczonymi do tego celu albo pali tytoń, z wyjątkiem miejsc na drogach utwardzonych i miejsc wyznaczonych do pobytu ludzi, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 4. Kto wypala trawy, słomę lub pozostałości roślinne na polach w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań, lasów, zboża na pniu i miejsc ustawienia stert lub stogów bądź w sposób powodujący zakłócenia w ruchu drogowym, a także bez zapewnienia stałego nadzoru miejsca wypalania, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 5. Kto w inny sposób nieostrożnie obchodzi się z ogniem, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 6. Kto zostawia małego do lat 7 w okolicznościach, w których istnieje prawdopodobieństwo wzniesienia przez niego pożaru, podlega karze grzywny albo karze nagany.

Art. 24.

§ 1. Grzywnę wymierza się w wysokości od 20 do 5000 złotych, chyba że ustawa stanowi inaczej.

§ 3. Wymierzając grzywnę, bierze się pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste i rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe.

USTAWA z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny
(Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.)
Rozdział XX Przepięstwa przeciwko bezpieczeñstwu powszechnemu

Art. 163. § 1. Kto sprowadza zdarzenie, które zagraża życiu lub zdrowiu wielu osób albo mieniu w wielkich rozmiarach, mające postać m. innymi pożaru, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

§ 4. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 2 jest śmierć człowieka lub ciężki uszczerbek na zdrowiu wielu osób, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

Art. 164. § 1. Kto sprowadza bezpośrednio niebezpieczeństwo zdarzenia określonego w art. 163 § 1, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku pożaru.

W przypadku wystąpienia zagrożenia pożarowego, wszyscy mamy obowiązek podjęcia działań w celu jego likwidacji.

W pierwszej kolejności należy:

- niezwłocznie zaalarmować, przy użyciu wszystkich dostępnych środków osoby będące w strefie zagrożenia,
- wezwać straż pożarną (**numer alarmowy 998**)

Po wykonaniu powyższych czynności powinno się w zakresie własnych możliwości i przy użyciu dostępnego sprzętu, niezwłocznie przystąpić do gaszenia pożaru i udzielenia pomocy osobom zagrożonym.

W sytuacji kiedy pożar jest już zbyt rozwinięty aby go samodzielnie ugasić, należy przystąpić do ewakuacji ludzi i mienia.

Czynności te trzeba wykonywać w taki sposób, aby nie wywołać paniki, o którą w takich sytuacjach nie jest trudno. Panika może być przyczyną tragicznych w skutkach wypadków.

Do czasu przybycia straży pożarnej kierowanie akcją obejmuje kierownik zakładu, właściciel obiektu, bądź osoba najbardziej energiczna i opanowana.

Pożarom oprócz ognia towarzyszą zazwyczaj duże ilości wydzielającego się dymu, który potrafi być o wiele bardziej niebezpieczny niż sam ogień. W większości przypadków śmiertelną bezpośrednią przyczyną prowadzącą do zgonu jest trujący dym, którego najgroźniejszym składnikiem jest tlenek węgla (czad).

Wiatry, wichury i huragany.

Postępowanie w wypadku zagrożenia:

I. WICHURAMI

1) PRZED SILNYMI WIATRAMI:

- Upewnij się, że wszyscy członkowie twojej rodziny wiedzą, jak postępować w czasie zagrożenia. Naucz wszystkich członków rodziny, jak wyłącza się gaz, elektryczność i wodę.
- Naucz dzieci, jak i kiedy wzywa się policję lub straż pożarną oraz które radio jest nastrojone na odbiór informacji o stanie zagrożenia.
- Opracuj plan komunikowania się w czasie zagrożenia.
- Na okoliczność, gdy w czasie katastrofy członkowie rodziny są rozdzieleni (dorośli są w pracy, a dzieci w szkole), miej przygotowany plan kontaktowania się rodziny.

2) W OKRESIE OSTRZEŻENIA O SILNYCH WIATRACH

- Ostrzeżenie o silnych wiatrach jest ogłaszane, gdy istnieje możliwość nadejścia wichury w okresie najbliższych 12-24 godzin.
- Nasłuchuj w radiu lub telewizorze komunikatów o rozwoju sytuacji;
- Sprawdź przygotowane wyposażenie;
- Pozamykaj i zabezpiecz okna.
- Zatankuj samochód;
- Wnieś do domu przedmioty takie, jak narzędzia i zabawki ogrodowe oraz umocuj przedmioty, które nie mogą być wniesione do wewnątrz;
- Usuń lub wzmocnij zewnętrzne anteny;
- Nastaw lodówkę i zamrażarkę na najzimniejszy zakres.

3) PODCZAS SILNEJ WICHURY

- Nasłuchuj w radiu lub telewizorze informacji służb obrony cywilnej ;
- Unikaj używania wind.
- Nie zatrzymuj się pod trakcjami elektrycznymi, planszami reklamowymi, drzewami, itp.

II. HURAGANAMI

W przypadku ostrzeżenia o zbliżającym się huraganie:

- słuchaj porad podawanych przez rozgłośnie radiowe i telewizyjne, w jaki sposób się zachowywać,
- w przypadku gdy będzie to konieczne zabezpiecz okna, wnieś do wewnątrz przedmioty, które mogą być porwane przez wiatr np. pojemniki na śmieci, meble ogrodowe,
- zaopatr się w żywność, wodę pitną oraz baterie do radia i latarek,
- napełnij zbiorniki paliwa w twoim samochodzie,
- jeśli otrzymasz polecenie ewakuacji - uczyn to natychmiast.

Gdy nadejdzie huragan :

- jeśli nie ewakuowałeś się i pozostajesz w domu nie zbliżaj się do okien.
- uważaj na zerwane przewody sieci elektrycznej,
- sprawdź zniszczenia, przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności,
- wezwij odpowiednie służby do przywrócenia dostaw wody gazu i energii elektrycznej, jeśli jesteś przekonany, że sieci zostały uszkodzone lub zniszczone.

Upały i susze.

Zbyt intensywny wysiłek w czasie gorącego dnia, spędzanie zbyt długiego czasu na słońcu albo zbyt długie przebywanie w przegrzonym miejscu może spowodować uraz termiczny. Aby móc skutecznie zapobiegać podobnym przypadkom poznaj objawy i bądź gotów do udzielenia pierwszej pomocy w takich przypadkach. Uraz termiczny może przybrać postać oparzenia słonecznego lub przegrzania.

Oparzenia słoneczne

Objawy: zaczerwienienie i bolesność skóry, możliwe swędzenie, pęcherze, gorączka, ból głowy.

Pierwsza pomoc: weź chłodny prysznic, użyj mydła aby usunąć olejki (kremy). Miejsca oparzone polewaj dużą ilością zimnej wody. Jeśli na skórze wystąpią pęcherze, zrób suchy, sterylny opatrunek i skorzystaj z pomocy medycznej.

Przegrzanie

Objawy: Osłabienie, zawroty głowy, pragnienie, nudności i wymioty, kurcze mięśni (zwłaszcza nóg i brzucha), utrata przytomności.

Pierwsza pomoc: Połóż poszkodowaną osobę w chłodnym miejscu (nogi unieś na wysokości 20-30 cm). Poluzuj ubranie. Użyj zimnej, mokrej tkaniny jako okładu do obniżenia temperatury ciała. Podawaj do picia wodę z solą małymi łykami. Jeśli wystąpią nudności, odstaw wodę. Jeśli wystąpią wymioty, szukaj natychmiastowej pomocy medycznej. W przypadku utraty przytomności przy wyczuwalnym oddechu i tętnie, ułóż poszkodowanego na boku.

Bądź przygotowany na wystąpienie gwałtownego ocieplenia !

Utrzymuj chłodne powietrze wewnątrz pomieszczeń poprzez stosowanie żaluzji w drzwiach i oknach.

Rozważ utrzymanie w użyciu zewnętrznych okiennic przez cały rok. Zewnętrzne okiennice latem nie dopuszczają ciepła do wnętrza domu, natomiast utrzymują ciepło w domu zimą. Sprawdź przewody urządzeń klimatyzacyjnych, czy są właściwie izolowane i szczelne.

Przebywaj wewnątrz pomieszczeń tak długo, jak to możliwe. Jeśli jest brak klimatyzacji, przebywaj na najniższym poziomie budynku, poza zasięgiem światła słonecznego.

Spożywaj zbilansowane, lekkie posiłki.

Regularnie pij duże ilości wody. Osoby cierpiące na epilepsję oraz schorzenia serca, nerek lub wątroby, będące na nisko-wodnej diecie, oraz mające problemy z utrzymaniem płynów, powinny skontaktować się z lekarzem przed zwiększonym przyjmowaniem płynów.

Ogranicz przyjmowanie napojów alkoholowych. Mimo, że piwo i napoje alkoholowe zdają się zaspakajać pragnienie, to zazwyczaj powodują dalsze odwodnienie organizmu.

Ubieraj się w luźno dopasowane rzeczy, zakrywające możliwie największą powierzchnię skóry. Lekka, o jasnych kolorach odzież, odbija ciepło i promieniowanie słońca oraz pomaga utrzymać normalną temperaturę ciała.

Noś okrycia głowy, które skutecznie będą chronić twarz i głowę przed nadmiernym nagraniem.

Unikaj zbytniego nasłonecznienia. Opalenizna spowalnia zdolność do samoczynnego chłodzenia się. Użyj środków ochrony przed promieniami słonecznymi o wysokim współczynniku skuteczności ochrony.

Unikaj skrajnych zmian temperatury. Zwolnij tryb życia. Zredukuj, wykreśl lub przeorganizuj wyczerpujące zajęcia. Osoby wysokiego ryzyka powinny przebywać w chłodnych miejscach. Stosuj tabletki solne, ale tylko wtedy, jeśli zostały zalecone przez lekarza.

Pamiętaj, że podczas upałów występuje zwiększone zagrożenie przeciwpożarowe przebywając w lesie, na podsuszonych łąkach, ścierniskach zachowaj szczególną ostrożność, i staraj się nie zaproszyć ognia.

Podczas suszy

- zmniejsz zużycie wody
- podlewanie trawników i mycie samochodów marnotrawi wodę.

- gdzie tylko możliwe używaj wielokrotnie tej samej wody.

Zagrożenie powodziowe najczęściej występuje w okresie:

zimowo-wiosennym, na skutek spływu wód roztopowych i kry lodowej, co jest spowodowane gwałtownym topnieniem śniegu i lodu, oraz letnim na skutek intensywnych burz bądź długotrwałych opadów deszczu.

Jeśli mieszkasz na terenie zagrożonym powodzią, zalaniem lub podtopieniem:

Przed powodzią:

- zapoznaj się z powodziowymi sygnałami ostrzegania i alarmowania. Może to być dźwięk syreny alarmowej lub inny sygnał zwyczajowo przyjęty na terenie gminy,
- znaj i rozróżniaj stany zagrożenia powodziowego podawane w komunikatach radiowych i telewizyjnych takie jak: pogotowie powodziowe, alarm powodziowy,
- naucz domowników jak odłączyć zasilenie w energię elektryczną oraz dopływ gazu,
- omów z rodziną plan zabezpieczenia się przed powodzią oraz jak będziecie się komunikować
- w przypadku zaistnienia zagrożenia,
- bądź przygotowany do ewentualnej ewakuacji, zapakuj dokumenty i najcenniejsze części dobytku,
- zabezpiecz swój dom przed nadejściem powodzi (workami z piaskiem lub innymi materiałami, powynosź rzeczy na wyższe kondygnacje i przygotuj tam warunki do ewentualnego bytowania domowników),
- zabezpiecz dla domowników żywność, wodę, latarki z zapasowymi bateriami, przenośne radio, apteczkę pierwszej pomocy.

W czasie powodzi:

- włącz radio lub telewizor w celu uzyskania komunikatów o zagrożeniu,
- stosuj się do zaleceń przekazywanych przez władze lokalne odnośnie sposobu postępowania,
- jeżeli nie zdążyłeś ewakuować zwierząt, uwolnij je z pozamykanych pomieszczeń,

Po sygnale do ewakuacji:

- wyłącz instalacje domowe,
- zabezpiecz dom,
- zastosuj się do poleceń służb prowadzących akcję ratunkową i ewakuację,
- nie wchodź do niesionej przez powódź wody (pamiętaj, że nawet 15 cm fala wody może cię przewrócić),
- zgromadź w jednym miejscu przygotowane zapasy wody i żywności,
- nie używaj w gospodarstwie wód gruntowych, mogą być zatrute,
- zgłoś się ochotniczo do pomocy w walce z powodzią.

Po powodzi:

- słuchaj komunikatów radiowych, do opuszczonego domu powrót dopiero wtedy, kiedy terenowe władze ogłoszą, że jest to w pełni bezpieczne,
- pozostań poza zasięgiem wód powodziowych (mogą być skażone) do czasu uzyskania zgody służb sanitarnych i technicznych,
- wchodź ostrożnie do domu, sprawdź czy fundamenty nie mają pęknięć lub czy nie ma innych widocznych uszkodzeń budynku,
- przed włączeniem instalacji w domu dopilnuj, żeby zostały sprawdzone przez fachowców,

- zdezynfekuj przedmioty, podłogi, ściany, które miały kontakt z wodą powodziową (niesiony muł zawiera dużo bakterii chorobotwórczych i grzybów co stanowi zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt),
- wyrzucić żywność, która miała kontakt z wodami powodziowymi,
- zwróć uwagę na zdrowie i bezpieczeństwo Twojej rodziny. Często myj ręce, korzystaj z wody i żywności dostarczonej przez gminne służby komunalne, , członków formacji Obrony Cywilnej lub osoby z nimi współpracujące,
- włącz się czynnie, nawet jeśli nie posiadasz żadnego sprzętu, w likwidację skutków powodzi.

Wypadki drogowe.

Prawie zawsze w wypadkach drogowych, w których są ranni i zabici, poszkodowanych ratują uczestniczący w tych wypadkach użytkownicy dróg.

Stąd też, to przede wszystkim użytkownicy dróg, na ogół nie posiadający profesjonalnego wykształcenia medycznego, powinni wiedzieć, jakie należy podjąć działania w sytuacji konkretnego wypadku drogowego, czego nie wolno robić, aby nie utrudnić dalszej akcji ratowniczej i nie pogorszyć istniejącego stanu ofiar wypadku.

Aby w następnej chwili z ratujących nie stać się ratowanymi, pierwszorzędną czynnością jest natychmiastowe zabezpieczenie miejsca wypadku zgodnie z przepisami ruchu drogowego. Po uzyskaniu informacji co do ilości ofiar i ich stanu zawiadamiamy pogotowie ratunkowe straż pożarną i policję. Udzielamy pierwszej przedlekarskiej pomocy medycznej poszkodowanym.

Zabezpieczenie miejsca wypadku:

Jeżeli nie ma zabitych lub rannych, uczestniczący w wypadku kierujący pojazdami samochodowymi, obowiązany jest niezwłocznie usunąć pojazd z miejsca wypadku, aby nie powodować zagrożenia lub tamowania ruchu drogowego.

Jeżeli są ranni lub zabici należy zabezpieczyć miejsce wypadku poprzez włącznie świateł awaryjnych pojazdu, a w razie ich braku świateł pozycyjnych oraz ustawienie w odległości ok. 100 m za pojazdem ostrzegawczego trójkąta odbłaskowego.

Zabezpieczenie ofiar wypadku:

Działania techniczne: zatrzymać pracujący silnik samochodu, odłączyć akumulator, zabezpieczyć pojazd przez ewentualnym zsunięciem się (ze skarpy, do rowu itd.).

Wydobycie ofiar z pojazdu: Otwieramy drzwi pojazdu, w przypadku zakleszczenia postępując się łomem lub łyżką do opon. Jeżeli drzwi nie da się otworzyć wyjmujemy przednią lub tylną szybę usuwając uszczelkę przy pomocy wkrętaka. Nie należy wybijać szyby ze względu na możliwość pokaleczenia poszkodowanych. Jeżeli pojazd leży na boku lub na dachu wydobywamy poszkodowanych nie odwracając go na koła.

W razie dużych zniekształceń pojazdu nie wolno siłą wyciągać poszkodowanych przed przybyciem pomocy technicznej (straż pożarna) i medycznej.

Instrukcja postępowania ludności w przypadku zagrożenia toksycznymi środkami przemysłowymi (TŚP)

I. ALARMOWANIE

Ostrzeżenie ludności o zagrożeniu TSP przeprowadza się za pomocą:

1. Syren alarmowych (dzwonów, gongów) - przerywanymi (modulowanymi) dźwiękami.
2. Komunikatów nadawanych przez urządzenia głośnomówiące, straży pożarnych, ratownictwa chemicznego lub innych służb porządkowych.
3. Komunikatów nadawanych przez rozgłośnie radiowe oraz stacje telewizyjne.

Odwołanie alarmu ogłasza się za pomocą:

1. Syren alarmowych (dzwonów, gongów) - dźwiękiem ciągłym trwającym 3 min.
2. Komunikatów

II. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAGROŻENIA TŚP

Stosować się ściśle do poleceń nadawanych w komunikatach i rozpowszechnionych przez służby ratownicze i porządkowe.

Całkowite bezpieczeństwo zapewnia zorganizowana ewakuacja przeprowadzona przed wystąpieniem zagrożenia.

Ewakuować się zawsze w kierunku prostopadłym do kierunku wiatru wiejącego w przyziemnej warstwie atmosfery.

Nie podejmować żywiołowej, nieskoordynowanej ewakuacji, a szczególnie wtedy, gdy w grę wchodzi bezpieczeństwo większej ilości osób.

Jeżeli wystąpienie zagrożenia nie było poprzedzone sygnałem alarmowym i nie zorganizowano akcji ratowniczej, a ewakuacja indywidualna jest niebezpieczna, należy się schronić w budynkach mieszkalnych (użyteczności publicznej) i stosować się do poniższych zaleceń:

1. Zamknąć szczelnie drzwi, okna, otwory wentylacyjne i inne.
2. Wygasić paleniska i inne źródła otwartego ognia oraz zamknąć przewody kominowe.
3. Wykonać dodatkowe uszczelnienia przez rozłożenie wilgotnych tkanin na parapetach i na progach.
4. Dla wszystkich osób chroniących się w budynku (pomieszczeniach) przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia gazu do wnętrza. Częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go świeżą wodą podtrzymuje zdolność pochłaniania gazu toksycznego na stałym poziomie.
5. Wykorzystać ewentualnie posiadane, indywidualne środki ochrony.
6. Prowadzić stałą obserwację ulicy lub dróg dojazdowych, a w razie przebywania w budynku (pomieszczeniu) większej ilości osób ustalić kolejność ewakuacji.
7. Jeżeli jest dostęp do telefonu należy nawiązać kontakt z powiatową komendą lub najbliższym posterunkiem policji i przekazać informację o sytuacji.
8. Nie chronić się w piwnicach, suterrenach i wszelkich innych pomieszczeniach położonych poniżej lub tuż przy powierzchni ziemi.
9. W czasie akcji ratowniczej zachować spokój i opanowanie, przeciwdziałać panice, wykonywać polecenia kierujących akcją.